

Sygn. akt V Gz 24/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Znak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017r. w Częstochowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa (...) Spółki jawnej w P.

przeciwko M. D. (1), M. D. (2)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 20 grudnia 2016r.,

sygn. akt: VIII GC 2547/16

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie Wydział VIII Gospodarczy w sprawie VIII GC 2547/16 odrzucił pozew.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż strony skutecznie zawarły umowę prorogacyjną, albowiem w zleceniu spedycyjnym w jego punkcie 11 wskazano, że „ w razie sporu sądem miejscowo właściwym jest Sąd właściwy rzeczowo G. ”. Powód to zlecenie przyjął i na jego podstawie wykonywał umowę, co wprost wynika z treści pozwu i faktury VAT, gdzie wskazano numer zlecenia. Tak więc należało uznać, że strony skutecznie zawarły umowę prorogacyjną i sądem właściwym do rozpoznania niniejszej sprawy będzie Sąd niemiecki w G.. Sąd I instancji swoje rozstrzygnięcie oparł na przepisach art. 31 Konwencji CMR w związku z art. 81 i art. 25 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012r. oraz z art. 1099 § 1 k.p.c.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł powód zarzucając naruszenie przepisu postępowania mające wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia tj;

a) art. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 65 k.c. poprzez przekroczenie dyrektyw zasad swobody sędziowskiej w ocenie dowodu, tj. zlecenia spedycyjnego nr 15/10/2015/DE poprzez dowolne uznanie wbrew zasadom logiki oraz doświadczenia życiowego, iż strony zawarły porozumienie w zakresie jurysdykcji krajowe na podstawie pkt 11 przedmiotowego zlecenia, podczas gdy zgromadzony materiał dowodowy temu przeczy ponieważ faktycznie przedmiotowy dokument zlecenia nie zawierał podpisu żadnej ze stron, a powód nie pozostawał z pozwanymi w stałych stosunkach gospodarczych. W związku z tym pracownik powoda przyjmując zlecenie przyjął je wyłącznie w zakresie essentialia negotii umowy przewozu

b) błędne odwołanie się wprost przez Sąd I instancji do art. 25 rozporządzenia 1215/2012 w związku z brakiem uregulowania formy umowy prorogacyjnej w przepisach konwencji CMR bowiem należy wskazać iż regulacja zawarta w art. 31 Konwencji CMR ma charakter bezwzględny. Kwestie bowiem wzajemnego stosunku postanowień (...) (uprzednio rozporządzenie nr 44/2001) do Konwencji CMR rozstrzyga art. 71 Rozporządzenia, zgodnie z którym przepisy Rozporządzenia nie naruszają konwencji, których Państwa członkowskie są stronami i które w sprawach szczególnych regulują jurysdykcje, uznawanie lub wykonywanie orzeczeń. Regulację tę należy interpretować w taki sposób, że jeżeli państwo członkowskie jest jednocześnie stroną innej konwencji, a ta w sposób szczegółowy reguluje kwestie jurysdykcji, prymat należały przyznać przepisom Konwencji i je stosować. Jest to kwestia bezsporna, zwłaszcza iż dla celów zapewnienia jednolitej wykładni przepisu wskazano w ust. 2 lit. Rozporządzenie nie wyłącza tego aby sąd Państwa Członkowskiego, które jest stroną konwencji dotyczącej spraw szczególnych oparł swą jurysdykcję na takiej konwencji dotyczącej spraw szczególnych oparł swą jurysdykcję na takiej konwencji. .

W konkluzji skarżący wniósł uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślenia wymagało, że przepisy art. 31 CMR stanowią normy szczególne wobec norm prawa wewnętrznego dotyczących jurysdykcji i w związku z tym - w takim zakresie, w jakim same regulują określone kwestie – wyłączają ich stosowanie do spraw wynikających z konwencji CMR. Przepisy art. 31 CMR zawierają także normy szczególne wobec norm zawartych w prawie unijnym (obecnie - rozporządzenie nr 1215/2015, uprzednio rozporządzenie nr 44/2001) i konwencjach międzynarodowych, dotyczących spraw, o których mowa: zwłaszcza konwencji lugańskiej, jak również innych konwencji dotyczących jurysdykcji. Z drugiej jednak strony regulacja zawarta w Konwencji jest niepełna, a co do niektórych kwestii wręcz kadłubowa. Stąd też wszystkie wymienione akty prawne mają posiłkowe zastosowanie do problemów, które nie są unormowane w CMR.

Nie ma wątpliwości, że zakresem postanowień wynikających z art. 31 CMR są objęte spory o roszczenia wynikające wprost w Konwencji. Chodzi w szczególności o roszczenia odszkodowawcze z tytułów unormowanych w Konwencji, jak również o zapłatę przewoźnego i innych opłat związanych z przewozem. Podstawą jurysdykcji w sprawach, do których zastosowanie znajduje Konwencja, może być w pierwszej kolejności umowa prorogacyjna. W razie jej braku wyznaczają ją łączniki wymienione w przepisach zawartych pod literami a i b. Katalog jurysdykcji jest katalogiem zamkniętym. Świadczy o tym dobitnie zakaz wnoszenia powództwa w innych niż wymienione w przytoczonym przepisie. Zatem strony na podstawie konwencji mają możliwość wniesienia sprawy do sądu określonego przez strony w drodze wspólnego porozumienia oraz do sądów, gdzie pozwany ma stałe miejsce zamieszkania, główną siedzibę lub filię albo agencję, za której pośrednictwem zawarto umowę przewozu albo znajduje się miejsce przejęcia towaru do przewozu lub miejsce jego dostawy.

Podkreślenia wymagało, że wobec braku w Konwencji postanowień dotyczących formy skłonić się należy ku zapatrywaniu, że kwestia formy umowy prorogacyjnej powinna być oceniana na podstawie ogólnych przepisów o jurysdykcji. Na te okoliczności uwagę zwrócił również Sąd I instancji wskazując, że w świetle tych postanowień tradycyjna forma pisemna nie jest jedyną dopuszczalną formą umowy prorogacyjnej. Postanowienia rozporządzenia nr 1215/2012 i konwencji lugańskich przewidują możliwość umowy prorogacyjnej także w formie ustnej, potwierdzonej pisemnie, w formie, która odpowiada praktyce między stronami, a ponadto - w handlu międzynarodowym - w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony tego rodzaju umowy w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i powszechnie przestrzegają (art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 i art. 23 ust. 1 konwencji lugańskiej). Rozporządzenie nr 1215/2012 i konwencja lugańska stanowią przy tym, że elektroniczne przekazy umożliwiające trwałą zapis umowy są zrównane z formą pisemną (art. 25 ust. 2 rozporządzenia nr 1215/2012, art. 23 ust. 2 konwencji lugańskiej).

W międzynarodowym transporcie drogowym za spełnienie wymogu co do formy umowy prorogacyjnej - przynajmniej w odniesieniu do przewoźników pochodzących z niektórych krajów - należałoby uznać uzgodnienia za pomocą e-maili, komunikatorów internetowych lub faksu. Tak czy inaczej, sposób zawarcia i forma umowy prorogacyjnej nie mogą budzić wątpliwości co do zamiaru stron w tym zakresie (vide: D. A., K. W., Komentarz do zarządzenia 31 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR)

W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowo Sąd Rejonowy stwierdził, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia klauzuli prorogacyjnej albowiem powód przyjął zlecenie, w którym ta klauzula została zapisana i je wykonał, nie zgłaszając żadnych zastrzeżeń w tym zakresie. Tym samym należało przyjąć, że zaakceptował postanowienia ogólne zawarte w zleceniu, w tym również te dotyczące właściwości Sądu. Podkreślenia również wymagało, że wbrew twierdzeniom powoda, Sąd Rejonowy jako podstawę swoich rozważań przyjął art. 31 Konwencji CMR stosując przepisy pozostałych aktów prawa wspólnotowego jedynie posiłkowo.

Ponadto wskazać należało, że powód w żaden sposób nie uzasadnił właściwości Sądu Rejonowego w Częstochowie powołując się na przepisy art. 34 k.p.c. w związku z 454 § 1 k.c., w sytuacji gdy w sprawie występował element transgraniczny. Ponadto wątpliwości budzi określenie strony pozwanej, skoro bowiem pozwanymi są osoby fizyczne a z dokumentów wynika, że zlecenie pochodziło od spółki cywilnej prawa niemieckiego (...) z siedzibą w G., to powód powinien wykazać, że spółka cywilna prawa niemieckiego i na podstawie niemieckich przepisów prawa nie posiada zdolności sądowej, czego powód w niniejszej sprawie nie wykazał traktując pozwanego podmiot w taki sam sposób jak byłby on spółką cywilną w oparciu o przepisy k.c.

Mając na uwadze powyższe argumenty zażalenie powoda należało oddalić na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.